

Студијски програм : Земљиште, биљка и генетика – Soil, plant and genetics			
Назив предмета: Мере адаптације на климатске промене у биљној производњи- Climate change adaptation in plant production			
Наставник: Проф. др Јован Црнобарац, Проф. др Бранко Ћупина, Проф. др Мирјана Љубојевић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов:			
Циљ предмета: Циљ предмета је да се студенти упознају са биолошким особинама главних ратарских, крмних биљака и вишегодишњих хортикултурних засада, њиховим специфичним захтевима према климатским чиниоцима, односно фенологијом биљака и критичним периодима у односу на све учесталије екстремне временске прилике. Прилагођавањем агротехничких мера врши се смањење абиотичког стреса и адаптација на климатске промене, у циљу постизања стабилнијих приноса.			
Исход предмета: Познавајући раст и развиће ратарских и крмних биљака као и вишегодишњих засада, те промене у динамици фенологије усева-засада, студенти ће моћи самостално да доносе одлуке о мерама адаптације на климатске промене у биљној производњи.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Познавање основних ратарских и крмних биљних врста и вишегодишњих засада. Захтеви појединих биљних врста за агроеколошким чиниоцима, фенологија усева, критични периоди највеће осетљивости усева и засада на неповољне временске услове. Примена агротехничких мера у циљу прилагођавања климатским променама. Гајење адаптивних вишегодишњих врста, као и увођење нових врста у плодоред, промена сетвене структуре, прилагођавање система основне обраде у циљу конзервације влаге у земљишту, рационално ђубрење органским и минералним ђубривима, правилан избор сорти/хибрида и измене у времену и густинама сетве, као и друге мере омогућавају у мањем или већем степену адаптацију усева.			
<i>Практична настава</i>			
Практична настава обухватиће одржавање вежби из наставног предмета (са акцентом на фенологију и проучавање најбитнијих морфолошких особина) и показатеља биљака на које промене у агроеколошким условима (сушни и топлотни стрес, превлаживање усева и сл.) највише утичу на осетљивост усева, његову стабилност и смањење приноса.			
Литература			
1. Fritsche-Neto, R. and Borém, A. 2012. Plant Breeding for Biotic Stress Resistance. Springer Science & Business Media. p. 168. 978-3-642-33087-2			
2. Clark, J.A. 2007: Managing Cover Crops Profitably, 3rd edition. Sustainable Agriculture Network, Beltsville, MD, 244.			
3. Спасојевић, Б., Станаћев, С., Старчевић, Ј., Маринковић, Б.: Посебно ратарство I (Увод, жита и зрнене махуњаче), II измењено и допуњено издање. Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад, 1984. (електронска верзија 2011.), стр. 1-302.			
4. Јевтић, С, 1992.: Посебно ратарство. Наука, Београд, стр. 1-605.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе			
Теоријска настава и практичне вежбе у производним условима, израда семинарских радова и дискусија на тему написаног семинарског рада. Усмено излагање и разговор са кандидатима, визуелне демонстрације (видео пројектор), презентације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	35
практична настава	5	усмени испт	25
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		